ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (τέταρτο τμήμα)
της 21ης Απριλίου 2004 *

Στην υπόθεση Τ-127/02,

Concept — Anlagen u. Geräte nach «GMP» für Produktion u. Labor GmbH, με έδρα τη Χαϊδελβέργη (Γερμανία), εκπροσωπούμενη από τον G. Hodapp, δικηγόρο,

προσφεύγουσα,

κατά

Γραφείου Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ), εκπροσωπούμενου από τον G. Schneider,

καθού,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή κατά της αποφάσεως του δευτέρου τμήματος προσφυγών του ΓΕΕΑ της 18ης Φεβρουαρίου 2002 (υπόθεση R 466/2000-2), σχετικά με αίτηση καταχωρίσεως παραστατικού σήματος περιλαμβάνοντος το λεκτικό στοιχείο «ECA» ως κοινοτικού σήματος,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γερμανική.

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
(τέταρτο τμήμα),

συγκείμενο από τους H. Legal, πρόεδρο, V. Tiili και M. Βηλαρά, δικαστές,

γραμματέας: J. Plingers, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 26ης Νοεμβρίου 2003,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Νομικό πλαίσιο

1 Το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΚ) 40/94 του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 1993, για το κοινοτικό σήμα (ΕΕ 1994, L 11, σ. 1), όπως έχει τροποποιηθεί, ορίζει:

«1. Δεν γίνονται δεκτά για καταχώρηση:

[...]

η) τα σήματα τα οποία, ελλείψει αδείας των αρμόδιων αρχών, απορρίπτονται δυνάμει του άρθρου 6 τρις της Σύμβασης των Παρισίων·

[...]»

2 Το άρθρο 6 τρις της Συμβάσεως των Παρισίων για την προστασία της βιομηχανικής ιδιοκτησίας της 20ής Μαρτίου 1883, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί (στο εξής: Σύμβαση των Παρισίων), ορίζει:

«1. α) Αι χώραι της Ενώσεως [συγκείμενης από τις χώρες επί των οποίων εφαρμόζεται η παρούσα Σύμβαση] συμφωνούσιν, όπως απορρίπτωσιν ή ακυρώσι την καταχώρησιν και απαγορεύσωσι, διά καταλλήλων μέτρων την χρήσιν, άνευ αδείας των αρμοδίων Αρχών είτε ως σημάτων εμπορικών ή βιομηχανικών είτε ως στοιχείων των σημάτων τούτων, των θυρεών, σημαιών και λοιπών Κρατικών εμβλημάτων, των ανηκόντων εις μίαν των χωρών της Ενώσεως σημείων και επισημάτων ελέγχου και γνησιότητος, χρησιμοποιουμένων παρ' αυτών, ως και πάσαν απομίμησιν από εραλδικής.

β) Αι ανωτέρω υπό στοιχείον α' διατάξεις εφαρμόζονται ομοίως επί θυρεών, σημαιών και άλλων εμβλημάτων, αρχικών γραμμάτων ή ονομασιών διεθνών διακυβερνητικών οργανισμών, των οποίων μία ή περισσότεραι χώραι της Ενώσεως είναι μέλη, εξαιρέσει των θυρεών, σημαιών ή άλλων εμβλημάτων, αρχικών γραμμάτων ή ονομασιών, άτινα έχουσιν αποτελέσει αντικείμενο εν ισχύι διεθνών συμφωνιών αποσκοπουσών την εξασφάλισιν της προστασίας των.

γ) Ουδεμία χώρα της Ενώσεως υποχρεούται να εφαρμόση τας ανωτέρω υπό στοιχείον β' διατάξεις προς βλάβην των κατόχων δικαιωμάτων αποκτηθέντων καλή τη πίστει προ της ισχύος εν τη χώρα ταύτη της παρούσης Συμβάσεως. Αι χώραι της Ενώσεως δεν υποχρεούνται εις

εφαρμογήν των ανωτέρω διατάξεων, εφ' όσον η προβλεπομένη ως ανωτέρω υπό στοιχείον α΄ χρήσις ή καταχώρισις δεν είναι τοιαύτης φύσεως, ώστε να δημιουργή εις το κοινόν την εντύπωσιν δεσμού μεταξύ του εν λόγω οργανισμού και των θυρεών, σημαιών, εμβλημάτων, αρχικών γραμμάτων και ονομασιών ή εάν η χρήσις ή καταχώρισις αύτη δεν είναι πράγματι τοιαύτης φύσεως, ώστε να εξαπατά το κοινόν περί της υπάρξεως δεσμού μεταξύ του χρήστου και του οργανισμού.

[...]

3. [...]

β) Αι ανωτέρω υπό στοιχείον β΄ της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου διατάξεις δεν εφαρμόζονται ή μόνον εις τους θυρεούς, σημαίας και άλλα εμβλήματα, αρχικά γράμματα ή ονομασίας διεθνών διακυβερνητικών οργανισμών, τα οποία ούτοι εκοινοποίησαν εις τας χώρας της Ενώσεως μέσω του Διεθνούς Γραφείου.

[...]»

Ιστορικό της διαφοράς

3 Στις 16 Μαρτίου 1999, η προσφεύγουσα υπέβαλε, δυνάμει του κανονισμού 40/94, αίτηση καταχωρίσεως κοινοτικού σήματος στο Γραφείο Εναρμονίσεως στο πλαίσιο της Εσωτερικής Αγοράς (εμπορικά σήματα, σχέδια και υποδείγματα) (ΓΕΕΑ).

4 Το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα είναι το κατωτέρω εικονιζόμενο παραστατικό σημείο:

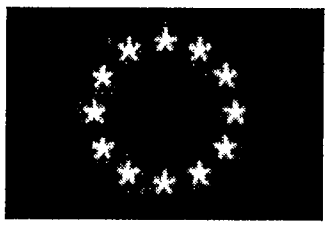
5 Τα προϊόντα και οι υπηρεσίες για τις οποίες ζητήθηκε η καταχώριση υπάγονται στις κλάσεις 9, 41 και 42, κατά την έννοια του Διακανονισμού της Νίκαιας σχετικά με τη διεθνή ταξινόμηση των προϊόντων και υπηρεσιών με σκοπό την καταχώριση των σημάτων, της 15ης Ιουνίου 1957, όπως έχει αναθεωρηθεί και τροποποιηθεί, και αντιστοιχούν, όσον αφορά καθεμία από τις κλάσεις αυτές, στην ακόλουθη περιγραφή:

— κλάση 9: ««Υλισμικό λογισμικό για ηλεκτρονικούς υπολογιστές, εγγεγραμμένα μέσα δεδομένων»·

— κλάση 41: «Οργάνωση και διοργάνωση διαλέξεων, σεμιναρίων, συμποσίων, συνεδρίων και συσκέψεων· μάθημα, εκπαίδευση, επιμόρφωση· παροχή συμβουλών σχετικά με την επιμόρφωση και τη συμπληρωματική κατάρτιση»·

— κλάση 42: «Δημιουργία, χρονική αναπροσαρμογή και συντήρηση προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών· σχεδιασμός προγραμμάτων ηλεκτρονικών υπολογιστών· παροχή συμβουλών στον τομέα των ηλεκτρονικών υπολογιστών· εκμίσθωση υλισμικού και λογισμικού ηλεκτρονικών υπολογιστών· εκμίσθωση χρόνου πρόσβασης σε τράπεζα δεδομένων».

6 Με έγγραφο της 13ης Σεπτεμβρίου 1999, η εξετάστρια ενημέρωσε την προσφεύγουσα ότι το σήμα της δεν ήταν δυνατόν να γίνει δεκτό για καταχώριση δυνάμει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 40/94 για τον λόγο ότι περιείχε απομίμηση του συμβόλου του Συμβουλίου της Ευρώπης (που απεικονίζεται κατωτέρω). Η εξετάστρια έκρινε ότι στο υποβληθέν προς καταχώριση σήμα απεικονιζόταν η χαρακτηριστική αυτού του γνωστού συμβόλου στεφάνη αστέρων και τούτο οδηγούσε στη σκέψη ότι το σήμα αυτό υποδεικνύει κάποια υποοργάνωση του Συμβουλίου της Ευρώπης ή ειδικό πρόγραμμα που το τελευταίο έχει δώσει εντολή να οργανωθεί ή με το οποίο συνεργάζεται. Η εν λόγω εξετάστρια ήταν της γνώμης ότι την εντύπωση αυτή ενισχύει το σημείο «EC» που αποτελεί σύντμηση του European Community και εμφανίζεται στο ακρωνύμιο «ECA». Επισήμανε επιπλέον ότι το προστατευόμενο έμβλημα εμφανίζεται συχνά μόνον ως ασπρόμαυρο, επί αντιγράφων.

7 Με έγγραφο της 12ης Νοεμβρίου 1999, η προσφεύγουσα κατέθεσε τις παρατηρήσεις της σχετικά με τις αντιρρήσεις της εξετάστριας.

8 Με απόφαση της 8ης Μαρτίου 2000, η εξετάστρια απέρριψε την αίτηση καταχωρίσεως βάσει του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 40/94.

9 Στις 5 Μαΐου 2000, η προσφεύγουσα άσκησε κατά της αποφάσεως της εξετάστριας προσφυγή ενώπιον του ΓΕΕΑ, βάσει του άρθρου 59 του κανονισμού 40/94.

10 Με απόφαση της 18ης Φεβρουαρίου 2002 (στο εξής: προσβαλλόμενη απόφαση), το δεύτερο τμήμα προσφυγών απέρριψε την προσφυγή. Κατ' ουσίαν, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι υφίστατο μεγάλη ομοιότητα μεταξύ του κύκλου αστέρων του εν λόγω σήματος και αυτού που απεικονίζεται στο έμβλημα που χρησιμοποιείται από το Συμβούλιο της Ευρώπης και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα ή την Ευρωπαϊκή Ένωση (στο εξής: ευρωπαϊκό έμβλημα), καθώς και μεταξύ των δραστηριοτήτων των οργάνων αυτών και των προϊόντων και υπηρεσιών που καλύπτονται από το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα, και ότι ο συνδυασμός του κύκλου αστέρων και της σειράς γραμμάτων «E», «C» και «A» δημιουργεί στην αντίληψη του καταναλωτή κάποιο συσχετισμό ιδεών.

Διαδικασία και αιτήματα των διαδίκων

11 Η προσφεύγουσα άσκησε την υπό κρίση προσφυγή με δικόγραφο που κατέθεσε στη Γραμματεία του Πρωτοδικείου στις 18 Απριλίου 2002.

12 Το ΓΕΕΑ κατέθεσε το υπόμνημά του αντικρούσεως στις 5 Αυγούστου 2002.

13 Στο πλαίσιο της λήψεως μέτρων οργανώσεως της διαδικασίας, ζητήθηκε από το ΓΕΕΑ να καταθέσει ένα έγγραφο. Το τελευταίο συμμορφώθηκε προς το αίτημα αυτό.

14 Οι διάδικοι ανέπτυξαν προφορικώς τις θέσεις τους και απάντησαν στις ερωτήσεις του Πρωτοδικείου κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση της 26ης Νοεμβρίου 2003.

15 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να ακυρώσει την προσβαλλόμενη απόφαση·

— να καταδικάσει το ΓΕΕΑ στα δικαστικά έξοδα.

16 Το ΓΕΕΑ ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να απορρίψει την προσφυγή·

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Σκεπτικό

Επί του παραδεκτού ορισμένων επιχειρημάτων

17 Προκαταρκτικώς, όσον αφορά τα επιχειρήματα στα οποία η προσφεύγουσα παραπέμπει με την παράγραφο 39 του δικογράφου της προσφυγής της, επιχειρήματα τα οποία προέβαλε κατά τη διάρκεια της ενώπιον του ΓΕΕΑ διαδικασίας, πρέπει να υπομνηστεί ότι, δυνάμει του άρθρου 44, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Πρωτοδικείου, το δικόγραφο της προσφυγής πρέπει να περιέχει συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών των οποίων γίνεται επίκληση. Τούτο πρέπει να γίνεται κατά τρόπο αρκούντως σαφή και

συγκεκριμένο ώστε να καθίσταται δυνατό στο καθού να προετοιμάσει την άμυνά του και στο Πρωτοδικείο να αποφανθεί επί της προσφυγής, ενδεχομένως χωρίς άλλα στοιχεία προς στήριξη αυτής (αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 5ης Ιουλίου 2000, Τ-111/99, Samper κατά Κοινοβουλίου, Συλλογή Υπ.Υπ. 2000, σ. I-A-135 και II-611, σκέψη 27, και της 18ης Οκτωβρίου 2001, Τ-333/99, Χ κατά ΕΚΤ, Συλλογή 2001, σ. II-3021, σκέψη 114).

18 Πρέπει να υπομνηστεί ότι, μολονότι το κύριο μέρος του δικογράφου της προσφυγής μπορεί να ενισχυθεί και να συμπληρωθεί, όσον αφορά συγκεκριμένα στοιχεία, από αναφορές σε αποσπάσματα συνημμένων σ' αυτό εγγράφων, γενική αναφορά σε άλλα έγγραφα, έστω και συνημμένα στο δικόγραφο της προσφυγής, δεν μπορεί να αντισταθμίσει την έλλειψη ουσιωδών στοιχείων της νομικής επιχειρηματολογίας, τα οποία, δυνάμει της προμνημονευθείσας διατάξεως, πρέπει να περιλαμβάνονται στο δικόγραφο της προσφυγής (απόφαση Χ κατά ΕΚΤ, προαναφερθείσα στη σκέψη 17, σκέψη 115, και διάταξη του Πρωτοδικείου της 21ης Μαΐου 1999, Τ-154/98, Asia Motor France κ.λπ. κατά Επιτροπής, Συλλογή 1999, σ. II-1703, σκέψη 49).

19 Εν προκειμένω, η προσφεύγουσα αρκέστηκε στο να αναφέρει στο δικόγραφό της προσφυγής (παράγραφος 39):

«Για να μην επαναλάβουμε ανώφελα τα ίδια πράγματα και σε συμπλήρωμα των ανωτέρω αναπτυχθέντων επιχειρημάτων, παραπέμπουμε σε όλα τα επιχειρήματα που έχουμε μέχρι τώρα προβάλλει εγγράφως κατά την ενώπιον του [ΓΕΕΑ] διαδικασία. Τα επιχειρήματα αυτά αποτελούν επίσης, ρητώς και στο ακέραιο, μέρος της παρούσας προσφυγής.»

20 Έτσι, η προσφεύγουσα δεν κατονομάζει ούτε τα συγκεκριμένα σημεία του δικογράφου της προσφυγής της που επιθυμεί να συμπληρώσει με την αναφορά αυτή ούτε τα παραρτήματα όπου εκτίθενται αυτά τα τυχόν επιχειρήματα.

21 Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Πρωτοδικείο δεν υποχρεούται να αναζητήσει στα παραρτήματα τα επιχειρήματα στα οποία η προσφεύγουσα θα μπορούσε να αναφέρεται ούτε να τα εξετάσει, δοθέντος ότι τέτοια επιχειρήματα είναι απαράδεκτα.

Επί του μοναδικού λόγου ακυρώσεως που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 40/94

22 Η προσφεύγουσα υποστηρίζει, κατ' ουσίαν, ότι η προσβαλλόμενη απόφαση πάσχει λόγω παραβάσεως του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 40/94, στο μέτρο που με την απόφαση αυτή προβάλλεται άρνηση καταχωρίσεως σήματος μη εμπίπτοντος στην απαγόρευση της διατάξεως αυτής. Τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας διαιρούνται σε δύο σκέλη. Το πρώτο σκέλος αντλείται από παράβαση του άρθρου 6 τρις, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', της Συμβάσεως των Παρισίων, ενώ το δεύτερο σκέλος αντλείται από παράβαση του άρθρου 6 τρις, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της εν λόγω Συμβάσεως.

Επί του πρώτου σκέλους, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 6 τρις, παράγραφος 1, στοιχεία α' και β', της Συμβάσεως των Παρισίων

— Επιχειρήματα των διαδίκων

23 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ζήτημα αρνήσεως καταχωρίσεως στηριζομένης στο άρθρο 7, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 40/94, σε συνδυασμό με το άρθρο 6 τρις της Συμβάσεως των Παρισίων, μπορεί να τεθεί μόνον αν πρόκειται εν προκειμένω για απομίμηση από εραλδική άποψη.

24 Η προσφεύγουσα διαπιστώνει ότι το ευρωπαϊκό έμβλημα, το οποίο προστατεύεται δυνάμει του άρθρου 6 τρις της Συμβάσεως των Παρισίων, έχει σχεδιαστεί με συγκεκριμένη μορφή και λεπτομέρεια. Η εν λόγω προσφεύγουσα αναφέρεται στη γεωμετρική περιγραφή του ευρωπαϊκού εμβλήματος, κατά την οποία:

«Το έμβλημα αποτελείται από μία ορθογώνια κυανή σημαία της οποίας η οριζόντια πλευρά είναι μιάμιση φορά μακρύτερη από την κάθετη πλευρά. Δώδεκα χρυσά αστέρια, σε ίση απόσταση μεταξύ τους, σχηματίζουν έναν μη εμφανή κύκλο, του οποίου το κέντρο είναι το σημείο που συναντώνται οι διαγώνιοι του ορθογωνίου. Η ακτίνα του κύκλου αυτού είναι ίση προς το 1/3 του ύψους της καθέτου πλευράς. Καθένα από τα αποτελούμενα από πέντε βραχίονες αστέρια βρίσκεται σε έναν μη εμφανή κύκλο του οποίου η ακτίνα είναι ίση προς το 1/18 του ύψους της καθέτου πλευράς. Όλα τα αστέρια είναι σε κατακόρυφη θέση, δηλαδή με ένα βραχίονα στρεφόμενο προς τα άνω και δύο βραχίονες στηριζόμενους σε μια κάθετη επί του ιστού μη εμφανή γραμμή. Τα αστέρια είναι διευθετημένα όπως οι ώρες στην πλάκα ενός ρολογιού. Ο αριθμός τους παραμένει αμετάβλητος.»

25 Η προσφεύγουσα αναφέρεται επίσης στην περιγραφή της μονοχρωματικής απεικονίσεως του ευρωπαϊκού εμβλήματος, κατά την οποία, «[εάν] υφίσταται μόνο μαύρο, [πρέπει να] περιβληθεί η επιφάνεια του ορθογωνίου από ένα μαύρο σιρίτι και [να] τεθούν εντός αυτού τα αστέρια, πάντοτε μαύρου χρώματος σε άσπρο φόντο».

26 Η προσφεύγουσα διατείνεται ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα δεν είναι όμοιο προς το έμβλημα αυτό. Κατά συνέπεια, η απόρριψη από το τμήμα προσφυγών θα ήταν δικαιολογημένη μόνον αν αυτό το σήμα αποτελούσε απομίμηση από εραλδική άποψη του ευρωπαϊκού εμβλήματος, πράγμα που δεν συμβαίνει.

27 Σύμφωνα με την προσφεύγουσα, ο όρος «εραλδικό» σημαίνει «αναφερόμενο στα οικόσημα». Επομένως, πρέπει να πρόκειται για απομίμηση σχετική με οικόσημα. Συγκεκριμένα, η εραλδική επιστήμη επιβάλλει τα οικόσημα να μη φέρουν κανένα λεκτικό στοιχείο, αλλά αποκλειστικώς χρωματικά και παραστατικά στοιχεία («Heraldik», *Brockhaus Enzyklopädie in 24 Bänden,* 19η έκδοση, f.a. Brockhaus, Mannheim, 1989, τόμος 9, σ. 696).

28 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι, δεδομένου ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα περιέχει το λεκτικό στοιχείο «ECA», και τούτο ενώ είναι

άγνωστη στην εραλδική επιστήμη η ύπαρξη λεκτικών στοιχείων στο κέντρο οικοσήμων, το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα δεν μπορεί να αποτελεί απομίμηση από εραλδική άποψη. Η προσφεύγουσα παραπέμπει στη νομική επιστήμη κατά την οποία απομίμηση, από εραλδική άποψη, υφίσταται μόνον αν το σήμα διατηρεί, παρά την τροποποίηση του κρατικού εμβλήματος ή οποιουδήποτε άλλου σημείου, τον χαρακτήρα οικοσήμου και γίνεται αντιληπτό στο εμπόριο ως κρατικό έμβλημα ή ως ονομασία διεθνούς διακυβερνητικού οργανισμού. Η εραλδική εντύπωση που δίνει ένα έμβλημα το οποίο χρησιμοποιείται ως σήμα (το εραλδικό στυλ) εξαφανίζεται όταν αποσύρονται, π.χ., το οικόσημο ή η σφραγίδα. Ως τέτοιου είδους, το θέμα ενός κρατικού εμβλήματος μπορεί ελευθέρως να χρησιμοποιείται, πλην όμως η αναπαράσταση του θέματος δεν πρέπει να αποτελεί απομίμηση του εμβλήματος του κράτους (K. H. Fezer, *Beck'scher Kommentar zum Markenrecht,* Μόναχο, 2001). Κατά την προσφεύγουσα, αν η ορθογώνια σημαία, που συμβολίζεται από το ορθογώνιο φόντο, εξαλειφθεί, εξαφανίζεται και η εραλδική εντύπωση του εμβλήματος.

29 Η προσφεύγουσα παραπέμπει επίσης σε σχέδιο άρθρου συνταχθέν από το Συνέδριο των Εμπειρογνωμόνων της Κοινωνίας των Εθνών, επ' ευκαιρία της εντάξεως της εννοίας «απομίμηση κρατικού εμβλήματος» στη Σύμβαση των Παρισίων, σχέδιο το οποίο περιελάμβανε το ακόλουθο κείμενο:

«Κατά την έννοια της πρώτης παραγράφου [του άρθρου 6 τρις της Συμβάσεως των Παρισίων], λογίζονται ως απομιμήσεις κρατικών εμβλημάτων ή οικοσήμων μόνον τα πιστά αντίγραφα που δεν διακρίνονται από το πρωτότυπο από εραλδική άποψη παρά μόνο μέσω δευτερευόντων χαρακτηριστικών».

30 Κατά την προσφεύγουσα, πρόθεση του νομοθέτη ήταν να λαμβάνεται υπόψη μια απομίμηση σύμφωνα με τα κριτήρια του τελικού πρωτοκόλλου της Συμβάσεως των Παρισίων μόνον εφόσον υφίσταται, από εραλδική άποψη, επομένως υπό το πρίσμα του οικοσήμου, αμελητέα με το έμβλημα διαφορά. Τούτο δεν συμβαίνει εν προκειμένω.

31 Εξάλλου, η στεφάνη αστέρων του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος δεν είναι ταυτόσημη προς αυτήν του ευρωπαϊκού εμβλήματος. Πράγματι, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, οι διαστάσεις των αστέρων, οι ακτίνες των στεφανών αστέρων καθώς και η σχέση της ακτίνας κάθε αστέρα με αυτήν της στεφάνης αστέρων είναι σαφώς διαφορετικές.

32 Επιπλέον, η προσφεύγουσα διατείνεται ότι, από εραλδική άποψη, είναι ουσιώδες μια σημαία να έχει πάντοτε ορθογώνια μορφή. Όμως, το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα έχει τετράγωνο φόντο που δεν θυμίζει το σύνηθες ορθογώνιο φόντο μιας σημαίας. Εξάλλου, οι σημαίες δεν διαθέτουν λεκτικό στοιχείο.

33 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα διακρίνεται, από εραλδική άποψη, από το ευρωπαϊκό έμβλημα όχι μόνον από δευτερεύοντα χαρακτηριστικά, αλλά και από ένα στοιχείο που είναι ουσιώδες σε σχέση με αυτά που συνήθως χαρακτηρίζουν μια σημαία ή ένα εθνικό σύμβολο. Ακριβώς αυτό το στοιχείο αποτελεί το λεκτικό στοιχείο του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος, το οποίο, ως απλή ή ευκόλως απομνημονευόμενη λέξη κλειδί, χαρακτηρίζει συνήθως ένα σήμα σαφέστερα απ' ό,τι οποιεσδήποτε γραφικές παραστάσεις όπως μια οποιαδήποτε στεφάνη αστέρων.

34 Κατά συνέπεια, το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα διαθέτει έντονα ατομικά χαρακτηριστικά τα οποία διακρίνονται σαφώς από αυτά του ευρωπαϊκού εμβλήματος. Κατά την προσφεύγουσα, το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα δεν αναπαριστά, αυτό καθεαυτό, το ευρωπαϊκό έμβλημα, δεν περιέχει, αυτό καθεαυτό, το ευρωπαϊκό έμβλημα ούτε εξάλλου αποτελεί απομίμηση από εραλδική άποψη. Αντιθέτως, το επίμαχο σήμα αποτελεί ένα επεξεργασμένο κατά όλως διαφορετικό τρόπο σημείο, που το ΓΕΕΑ συνδέει με το ευρωπαϊκό έμβλημα απλώς και μόνον επειδή περιέχει επίσης μια στεφάνη δώδεκα αστέρων. Πάντως, ούτε το Συμβούλιο της Ευρώπης ούτε οι Ευρωπαϊκές Κοινότητες απολαύουν προστασίας όσον αφορά την αντιγραφή στεφάνης αστέρων. Η προστασία αφορά αποκλειστικώς την αναπαράσταση της σημαίας που περιγράφεται με ακρίβεια στη σελίδα Internet της Ευρωπαϊκής Ενώσεως, τουτέστιν ένα ορθογώνιο με μια στεφάνη αστέρων στο κέντρο του, χωρίς λεκτικό στοιχείο, με συγκεκριμένες διαστάσεις.

35 Το ΓΕΕΑ αναφέρεται στη γερμανική νομική επιστήμη, κατά την οποία ζήτημα απομίμησης από εραλδική άποψη τίθεται μόνο στην περίπτωση σήματος το οποίο, παρά την τροποποίηση του εμβλήματος κράτους ή άλλου σημείου του είδους αυτού, διατηρεί τον χαρακτήρα οικοσήμου και γίνεται αντιληπτό από το κοινό ως έμβλημα κράτους ή έμβλημα διεθνούς διακυβερνητικής οργανώσεως (K. H. Fezer, *Beck'scher Kommentar zum Markenrecht,* Μόναχο, 1999).

36 Κατά συνέπεια, το ΓΕΕΑ εκτιμά ότι «από εραλδική άποψη» σημαίνει ότι πρέπει να εξεταστεί μόνον η τυχόν ύπαρξη ομοιότητας των εραλδικών στοιχείων και όχι να εκτιμηθεί η ομοιότητα των σημείων σε γεωμετρικό ή γραφικό επίπεδο. Σύμφωνα με το ΓΕΕΑ, δύο σημεία είναι δυνατόν να διαφέρουν από οπτική άποψη, αλλά να προκύπτει ότι είναι όμοια από εραλδική άποψη. Π.χ., το εραλδικό στοιχείο ενός κηρυκείου θα μπορούσε να λάβει, στα μάτια του παρατηρητή, διάφορες απόλυτα άσχετες μεταξύ τους μορφές. Αντιθέτως, είναι δυνατόν σημεία να φαίνονται όμοια οπτικώς, ενώ δεν παρουσιάζουν καμία ομοιότητα από καθαρώς εραλδική άποψη, όπως συμβαίνει, π.χ., με την απεικόνιση γυπαετών και αετών.

37 Όσον αφορά την εκτίμηση του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος, το ΓΕΕΑ φρονεί ότι το τμήμα προσφυγών ορθώς επικύρωσε την άρνηση καταχωρίσεως επειδή σχετικά με το εν λόγω σήμα υφίσταται ο κίνδυνος να γίνεται αντιληπτό ως σημείο κάποιας οργανώσεως της Ευρωπαϊκής Ενώσεως ή του Συμβουλίου της Ευρώπης.

38 Το ΓΕΕΑ υπενθυμίζει την εραλδική περιγραφή του ευρωπαϊκού εμβλήματος, η οποία είναι η ακόλουθη: «[σε] βαθύ κυανού φόντο κύκλος συγκείμενος από δώδεκα χρυσούς αστέρες με πέντε ακτίνες οι άκρες των οποίων δεν εφάπτονται». Το εν λόγω γραφείο ισχυρίζεται ότι το υποβληθέν προς καταχώριση παραστατικό σήμα, το οποίο αποτελείται από κύκλο συγκείμενο από δώδεκα αστέρες που δεν εφάπτονται, διακρίνεται, από εραλδική άποψη, από την εραλδική περιγραφή του ευρωπαϊκού εμβλήματος μόνο στο μέτρο που ο κύκλος αστέρων απεικονίζεται με λευκό χρώμα σε μαύρο φόντο και εμπεριέχει λεκτικό στοιχείο. Το γεγονός ότι ο κύκλος αστέρων του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος απεικονίζεται σε τετράγωνο φόντο δεν έχει σημασία, εφόσον η μνημονευθείσα εραλδική περιγραφή δεν εξειδικεύει τη

μορφή του φόντου, αλλά το χρώμα του φόντου (βαθύ κυανούν). Το ίδιο ισχύει, από εραλδική άποψη, όσον αφορά το μεταξύ των αστέρων διάστημα. Αυτό που έχει σημασία, σύμφωνα με το ΓΕΕΑ, είναι ότι πρόκειται, όσον αφορά και τα δύο σημεία, για αστέρες με πέντε βραχίονες. Εξ αυτού, το ΓΕΕΑ καταλήγει ότι μεταξύ των δύο σημείων υφίσταται τόσο μεγάλη ομοιότητα ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ότι η γραφική παράσταση του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος αποτελεί απομίμηση από εραλδική άποψη.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

39 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το άρθρο 6 τρις, παράγραφος 1, στοιχείο α', της Συμβάσεως των Παρισίων έχει ως αντικείμενο τον αποκλεισμό της καταχωρίσεως και της χρήσεως βιομηχανικών ή εμπορικών σημάτων που είναι όμοια προς κρατικά εμβλήματα ή παρουσιάζουν ορισμένη ομοιότητα με αυτά. Πράγματι, μια τέτοια καταχώριση ή χρήση θα έθιγε το δικαίωμα του κράτους να ελέγχει τη χρήση των συμβόλων της κρατικής κυριαρχίας του και θα μπορούσε, εξάλλου, να παραπλανήσει το κοινό ως προς την καταγωγή των προϊόντων που φέρουν τέτοια σήματα. Δυνάμει του άρθρου 6 τρις, παράγραφος 1, στοιχείο β', της Συμβάσεως των Παρισίων, αυτή η προστασία εκτείνεται επί θυρεών, σημαιών και άλλων εμβλημάτων, αρχικών γραμμάτων ή ονομασιών διεθνών διακυβερνητικών οργανισμών.

40 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι τα κρατικά εμβλήματα και τα εμβλήματα διεθνών διακυβερνητικών οργανισμών προστατεύονται όχι μόνον έναντι της καταχωρίσεως και της χρήσεως σημάτων που είναι όμοια προς αυτά ή τα ενσωματώνουν, αλλά και έναντι της προσθήκης στα σήματα αυτά οποιασδήποτε απομιμήσεως εμβλημάτων από εραλδική άποψη.

41 Κατά συνέπεια, πρέπει να επισημανθεί ότι, εν προκειμένω, το γεγονός ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα περιλαμβάνει και λεκτικό στοιχείο δεν εμποδίζει, αυτό καθεαυτό, την εφαρμογή του εν λόγω άρθρου, και τούτο αντίθετα προς ό,τι διατείνεται η προσφεύγουσα. Αυτό που έχει σημασία είναι το ζήτημα αν, εν προκειμένω, το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα περιέχει

στοιχείο που μπορεί να εκληφθεί ως το ευρωπαϊκό έμβλημα ή απομίμηση, από εραλδική άποψη, αυτού. Το στοιχείο αυτό δεν πρέπει απαραιτήτως να είναι πανομοιότυπο με το εν λόγω έμβλημα. Το ότι το έμβλημα αυτό είναι στυλιζαρισμένο, ή το ότι χρησιμοποιείται μόνο μέρος αυτού, δεν μεταβάλλει το γεγονός ότι αποτελεί απομίμηση από εραλδική άποψη.

42 Η προσφεύγουσα αναφέρεται στη γεωμετρική περιγραφή και στη μονοχρωματική αποτύπωση του ευρωπαϊκού εμβλήματος, ισχυριζόμενη ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα δεν είναι όμοιο προς το ευρωπαϊκό έμβλημα.

43 Ωστόσο, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η προσφεύγουσα παραλείπει να αναφέρει τη δοθείσα από το Συμβούλιο της Ευρώπης εραλδική περιγραφή, η οποία έχει ως εξής:

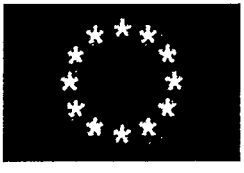
«Σε βαθύ κυανού φόντο, κύκλος συγκείμενος από δώδεκα χρυσούς αστέρες με πέντε ακτίνες των οποίων οι άκρες δεν εφάπτονται».

44 Πάντως, πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά τη σύγκριση, από «εραλδική άποψη», επιβάλλεται να γίνεται αναφορά στην εραλδική περιγραφή και όχι στη γεωμετρική περιγραφή που είναι, εκ φύσεως, πολύ πιο λεπτομερής. Όμως, το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα διακρίνεται, από εραλδική άποψη, από την εραλδική περιγραφή του ευρωπαϊκού εμβλήματος μόνο στο μέτρο που ο κύκλος αστέρων του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος είναι λευκού χρώματος σε μαύρο φόντο.

45 Συναφώς, δεδομένου ότι στην αίτηση καταχωρίσεως δεν μνημονεύονται τα χρώματα του υποβληθέντος σχετικώς σήματος, τούτο θα μπορούσε να παρουσιάζεται με οποιοδήποτε συνδυασμό χρωμάτων και, επομένως, και με βαθύ κυανού φόντο και με κίτρινους ή χρυσούς αστέρες. Ως εκ τούτου, στερείται σημασίας εν προκειμένω το μέρος της σχετικής με τα χρώματα εραλδικής περιγραφής.

46 Εξάλλου, πρέπει να σημειωθεί ότι το ευρωπαϊκό έμβλημα εμφανίζεται συχνά στις ανατυπώσεις μαυρόασπρο, όπου το βαθύ κυανούν και οι χρυσοί αστέρες δεν παρουσιάζονται χρωματιστοί.

47 Κατά συνέπεια, τα προς σύγκριση σημεία είναι τα ακόλουθα:

48 Καθόσον αφορά τον κύκλο αστέρων, η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι ο κύκλος αστέρων του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος δεν είναι όμοιος προς αυτόν του ευρωπαϊκού εμβλήματος, και τούτο εφόσον τα μέτρα των αστέρων, οι ακτίνες των στεφανών αστέρων καθώς και η σχέση της ακτίνας κάθε αστέρα προς αυτήν της στεφάνης αστέρων είναι σαφώς διαφορετικά.

49 Όμως, το τμήμα προσφυγών ορθώς διαπίστωσε, στη σκέψη 20 της προσβαλλομένης αποφάσεως, ότι ο «προστατευόμενος κύκλος αστέρων και το υποβληθέν προς καταχώριση παραστατικό σήμα αποτελούνται, και τα δύο, από δώδεκα αστέρες» και ότι, επιπλέον, «οι αστέρες είναι του ίδιου είδους, εφόσον πρόκειται για ομοιόμορφους αστέρες, ισομεγέθεις και με πέντε βραχίονες εκ των οποίων ο ένας είναι στραμμένος προς τα άνω». Πράγματι, μικρή σημασία έχει το γεγονός ότι ο κύκλος αστέρων του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος δεν είναι όμοιος προς αυτόν του ευρωπαϊκού εμβλήματος, εφόσον το οικείο κοινό είναι δυνατόν να σχηματίσει την εντύπωση ότι πρόκειται για μια, από εραλδική άποψη, απομίμηση του κύκλου αυτού. Επομένως, το γεγονός ότι οι αστέρες δεν είναι ακριβώς ισομεγέθεις δεν είναι καθοριστικό. Ως εκ τούτου, το επιχείρημα της προσφεύγουσας πρέπει να απορριφθεί.

50 Όσον αφορά το επιχείρημα της προσφεύγουσας κατά το οποίο το γεγονός ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα διαθέτει τετράγωνο φόντο, τούτο το διαφοροποιεί από το ευρωπαϊκό έμβλημα, το οποίο έχει ορθογώνιο φόντο, όπως οι σημαίες, διαπιστώνεται, όπως ορθώς εκτίμησε το ΓΕΕΑ, ότι αυτή η προβαλλόμενη διαφορά ουδεμία ασκεί επιρροή, δεδομένου ότι η εραλδική περιγραφή δεν διασαφηνίζει τη μορφή του φόντου του ευρωπαϊκού εμβλήματος. Επιπλέον, ο κύκλος αστέρων είναι αυτός που μάλλον δεσπόζει παρά το φόντο. Επιπλέον, καίτοι αρχικώς επρόκειτο για τη σημαία του Συμβουλίου της Ευρώπης, ο κύκλος αστέρων δεν θεωρείται μόνον ως σημαία, αλλά και ως το σύμβολο, το έμβλημα, της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Ως εκ τούτου, αυτό το επιχείρημα της προσφεύγουσας δεν μπορεί να γίνει δεκτό.

51 Υπό τις περιστάσεις αυτές, πρέπει να θεωρηθεί ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα αποτελεί απομίμηση, από εραλδική άποψη, του ευρωπαϊκού εμβλήματος. Ως εκ τούτου, το πρώτο σκέλος του λόγου είναι αβάσιμο.

Επί του δευτέρου σκέλους, που αντλείται από παράβαση του άρθρου 6 τρις, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της Συμβάσεως των Παρισίων

— Επιχειρήματα των διαδίκων

52 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι το ΓΕΕΑ δεν έκανε χρήση του περιθωρίου εκτιμήσεως που του απονέμει το άρθρο 6 τρις, παράγραφος 1, στοιχείο γ', δεύτερη φράση, της Συμβάσεως των Παρισίων. Πράγματι, ακόμα και στην περίπτωση κατά την οποία θα υφίστατο απομίμηση από εραλδική άποψη του ευρωπαϊκού εμβλήματος, η διάταξη αυτή δεν επιβάλλει απόρριψη της σχετικής αιτήσεως καταχωρίσεως σήματος. Κατά την προσφεύγουσα, είναι εν προκειμένω ουσιώδες ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα αφορά προϊόντα και υπηρεσίες που διαφέρουν σαφώς τόσο από την αρχική αποστολή του Συμβουλίου της Ευρώπης όσο και από αυτήν της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Δεν υφίσταται ομοιότητα προϊόντων ή υπηρεσιών μεταξύ της σχετικής με δημόσια αρχή αρχικής αποστολής και των συσχετιζομένων υπηρεσιών που προκύπτουν σχετικώς, όπως η χρηματοπιστωτική αρωγή.

53 Το λεκτικό στοιχείο «ECA», που εμφανίζεται στο πρώτο πλάνο του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος, δεν έχει κανένα νόημα, σύμφωνα με την προσφεύγουσα, όσον αφορά το εμπόριο. Αυτό το λεκτικό στοιχείο δεν αποτελεί τρέχουσα ή συνήθη σύντμηση και είναι γνωστό, το πολύ πολύ, υπό διάφορες σημασίες. Έτσι, ο συνδυασμός των γραμμάτων «E», «C» και «A» αποτελεί σύντμηση του «Economic Cooperation Administration», ονομασία της πρώην εκτελεστικής αρχής του σχεδίου Marshall, που δεν έχει σχέση με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η προσφεύγουσα παραθέτει και άλλες δυνατές σημασίες, όπως «Early Compatibility Analysis», «Earth Coverage Antenna», «Economic Commission for Africa», «Electrical Contractors Association», «Export Credit Agency» και «European Crystallographic Association», ενώ παραπέμπει σε ιστοσελίδες και συνημμένα στο παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής της αποσπάσματα. Δεδομένου ότι τα αρχικά «ECA» χρησιμοποιούνται σε ολόκληρη την Ευρώπη για τους πλέον διάφορους κοινωνικούς λόγους, δεν γίνεται καμιά σύγχυση μεταξύ εμπορίου και κρατικών οργανώσεων ή πολλώ μάλλον μεταξύ αυτού και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

54 Εξάλλου, η προσφεύγουσα εμφανίζει, σε παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής, καταχωρισμένα σήματα φέροντα στεφάνη δώδεκα αστέρων και λεκτικά στοιχεία, ενώ ισχυρίζεται ότι τα σήματα αυτά δεν είναι δυνατόν να συγχέονται με το ευρωπαϊκό έμβλημα. Παραθέτει επίσης, σε παράρτημα του δικογράφου της προσφυγής της, γερμανικά σήματα φέροντα στεφάνη αστέρων, τα οποία, λόγω των συμπληρωματικών λεκτικών ή παραστατικών στοιχείων τους παραπέμπουν στην Ευρωπαϊκή Ένωση περισσότερο απ' ό,τι συμβαίνει με το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα. Η προσφεύγουσα διευκρινίζει ότι ο Markengesetz (γερμανικός νόμος περί σημάτων) περιλαμβάνει διατάξεις όμοιες προς αυτές του κανονισμού 40/94.

55 Η προσφεύγουσα ισχυρίζεται ότι από την καταχώριση αυτών των εθνικών ή διεθνών σημάτων καταδεικνύεται, πρώτον, ότι η χρήση μιας στεφάνης αστέρων σε παραστατικό σήμα με χρωματιστό φόντο και κάποιο άλλο λεκτικό στοιχείο δεν θεωρείται αντίθετη προς το άρθρο 6 τρις, παράγραφος 1, στοιχείο β', της Συμβάσεως των Παρισίων και, δεύτερον, ότι, ακόμη και στις περιπτώσεις όπου θα μπορούσε να γίνει δεκτή κάποια ομοιότητα, όλα τα γραφεία ευρωπαϊκών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας και σημάτων ασκούν, δυνάμει του άρθρου 6 τρις, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της Συμβάσεως των Παρισίων, την εξουσία τους εκτιμήσεως θεωρώντας ότι σήματα που έχουν σχεδιαστεί όπως το υποβληθέν προς καταχώριση δεν μπορούν να δημιουργούν στο κοινό την εντύπωση σχετικά με την ύπαρξη κάποιου δεσμού μεταξύ του εν λόγω οργανισμού και των θυρεών, σημαιών, εμβλημάτων, αρκτικόλεξων ή ονομασιών. Κατά τη γνώμη της προσφεύγουσας, σύμφωνα με όλα αυτά τα γραφεία, η χρήση ή καταχώριση προφανώς δεν μπορεί να παραπλανήσει το κοινό σχετικά με την ύπαρξη κάποιου δεσμού μεταξύ του χρήστη και του οργανισμού.

56 Η προσφεύγουσα καταλήγει ότι το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα δεν μπορεί να δημιουργήσει στο κοινό την εντύπωση σχετικά με την ύπαρξη κάποιου δεσμού μεταξύ του εν λόγω οργανισμού και των εμβλημάτων, αρκτικόλεξων ή ονομασιών. Ούτε άλλωστε μπορεί το εν λόγω σήμα να παραπλανήσει το κοινό σχετικά με την ύπαρξη κάποιου δεσμού μεταξύ της προσφεύγουσας και του οργανισμού αυτού.

57 Το ΓΕΕΑ υπογραμμίζει ότι το άρθρο 6 τρις, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της Συμβάσεως των Παρισίων ουδόλως αναφέρεται στην ύπαρξη κινδύνου συγχύσεως κατά την έννοια του δικαίου σημάτων. Λόγω της ιδιάζουσας ανάγκης προστασίας της ειδικής κατηγορίας σημάτων που συνενώνουν τα εμβλήματα των κρατών και των διεθνών οργανισμών, η ύπαρξη ομοιότητας ή ταυτότητας των προϊόντων και υπηρεσιών δεν αποτελεί προϋπόθεση εφαρμογής του κανόνα. Αυτό που έχει σημασία είναι μόνο να προσδιοριστεί αν είναι δυνατόν να παραπλανηθεί το κοινό ως προς την ύπαρξη κάποιου δεσμού μεταξύ του δικαιούχου του σήματος και του δικαιούχου του κρατικού ή διεθνούς εμβλήματος. Σύμφωνα με το ΓΕΕΑ, τούτο δεν συμβαίνει όταν, ενόψει των σχετικών προϊόντων και υπηρεσιών και του τομέα δραστηριότητας του διεθνούς οργανισμού, είναι δυνατόν να αποκλειστεί το ενδεχόμενο να μπορεί ένας καταναλωτής να σκεφθεί ότι υφίσταται κάποιος δεσμός μεταξύ των εν λόγω προϊόντων και υπηρεσιών και του οργανισμού. Η καταφανής διαφορά μεταξύ των τομέων δραστηριότητας του δικαιούχου του σήματος και του διεθνούς οργανισμού θα μπορούσε επίσης να χρησιμοποιηθεί ως επιχείρημα υπέρ της ανυπαρξίας δυνητικού δεσμού, στην αντίληψη του κοινού, μεταξύ του εν λόγω δικαιούχου του σήματος και του οικείου διεθνούς οργανισμού.

58 Κατά συνέπεια, σύμφωνα με το ΓΕΕΑ, πρέπει να διευκρινιστεί αν η προσθήκη λεκτικού στοιχείου και η συνδυάζουσα μαύρο και λευκό χρώμα παράσταση αρκεί για να αποκλειστεί η εφαρμογή του άρθρου 6 τρις της Συμβάσεως των Παρισίων για τον λόγο ότι η χρήση ή η καταχώριση προδήλως δεν μπορεί να παραπλανήσει το κοινό σχετικά με την ύπαρξη κάποιου δεσμού μεταξύ του χρήστη και του οργανισμού.

59 Συναφώς, το ΓΕΕΑ διατείνεται ότι δεν συντρέχει λόγος να διευκρινιστεί αν το ακρωνύμιο «ECA» μπορεί να έχει περισσότερες της μιας σημασίες, αλλά πρέπει να αποδειχθεί αν το σήμα είναι ικανό να παραπλανήσει το κοινό σχετικά με την ύπαρξη κάποιου δεσμού μεταξύ του χρήστη και του οργανισμού.

60 Εξάλλου, το ΓΕΕΑ αμφισβητεί το επιχείρημα της προσφεύγουσας ότι η χρήση κύκλου αστέρων σε χρωματιστό φόντο συνοδευομένη από λεκτικό στοιχείο δεν θεωρείται, βάσει της πρακτικής των εθνικών γραφείων σημάτων, ως παράβαση του άρθρου 6 τρις, παράγραφος 1, στοιχείο β', της Συμβάσεως των Παρισίων.

61 Το ΓΕΕΑ υπογραμμίζει ότι έχει επίσης αρνηθεί την καταχώριση περισσοτέρων του ενός σημάτων λόγω της ομοιότητάς τους με το ευρωπαϊκό έμβλημα. Τα παραδείγματα που το ΓΕΕΑ έχει επισυνάψει στο υπόμνημά του αντικρούσεως επιβεβαιώνουν ότι όλες αυτές οι αποφάσεις στηρίζονταν στην ύπαρξη κινδύνου συσχετίσεως.

62 Επομένως, σύμφωνα με το ΓΕΕΑ, παραβίαση της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων δεν μπορεί να αποτελέσει αντικείμενο προσφυγής [απόφαση του Πρωτοδικείου της 27ης Φεβρουαρίου 2002, T-106/00, Streamserve κατά ΓΕΕΑ (STREAMSERVE), Συλλογή 2002, σ. II-723, σκέψη 66]. Δεδομένου ότι πρόκειται για απόφαση εμπίπτουσα σε δεσμία αρμοδιότητα, προγενέστερες αποφάσεις δεν μπορούν να ληφθούν ως βάση αναφοράς. Πράγματι, αν οι προγενέστερες αποφάσεις ήσαν σύμφωνες προς τον νόμο και πρόκειται πράγματι για παρόμοιες υποθέσεις, η προσβαλλόμενη απόφαση θα μπορούσε να ακυρωθεί μόνο λόγω εσφαλμένης εφαρμογής του δικαίου και όχι λόγω οποιασδήποτε παραβιάσεως της αρχής της απαγορεύσεως των διακρίσεων.

— Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

63 Πρέπει να υπομνησθεί ότι το άρθρο 6 τρις, παράγραφος 1, στοιχείο γ', δεύτερη φράση, της Συμβάσεως των Παρισίων προβλέπει τη δυνατότητα, προκειμένου περί του εμβλήματος ενός διεθνούς οργανισμού, να μην απαγορευτεί η καταχώριση ενός σήματος αν αυτό δεν μπορεί να δημιουργήσει την εντύπωση στο κοινό δεσμού μεταξύ του εν λόγω οργανισμού και των θυρεών, σημαιών, εμβλημάτων, αρχικών γραμμάτων ή ονομασιών ή αν η καταχώριση αυτή δεν μπορεί πράγματι να παραπλανήσει το κοινό σχετικά με την ύπαρξη δεσμού μεταξύ του χρήστη και του οργανισμού.

64 Κακώς η προσφεύγουσα διατείνεται ότι το ΓΕΕΑ δεν άσκησε την εξουσία εκτιμήσεως που απορρέει από την εν λόγω διάταξη. Πράγματι, στη σκέψη 24 της προσβαλλομένης αποφάσεως, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε ότι:

«Προκειμένου να εξακριβωθεί αν το κοινό που πρέπει να ληφθεί υπόψη θα διαπιστώσει κάποιο δεσμό μεταξύ του παραστατικού σήματος και των οικείων διακυβερνητικών οργανισμών ή αν η προσέγγιση που θα έκανε μεταξύ της προσφεύγουσας και των εν λόγω διακυβερνητικών οργανισμών θα μπορούσε να το οδηγήσει σε πλάνη όταν βλέπει μπροστά του το παραστατικό σήμα στο πλαίσιο των προϊόντων και των υπηρεσιών που αυτό χαρακτηρίζει, πρέπει να εκτιμηθεί η δημιουργούμενη από το σήμα συνολική εντύπωση. Προκειμένου να δοθεί καταφατική απάντηση στο ερώτημα αυτό, πρέπει το οικείο κοινό, όταν αντικρίζει το σήμα στο σύνολό του, δηλαδή με τα γραφικά και λεκτικά στοιχεία του, το θεωρεί ως αναφορά στο αντιστοίχως προστατευόμενο σημείο των οργανισμών που το χρησιμοποιούν. Κατά την εκτίμηση αυτή, πρέπει επίσης να ληφθεί υπόψη ο περιλαμβανόμενος στην αίτηση ειδικός κατάλογος προϊόντων και υπηρεσιών.»

65 Από την προπαρατεθείσα σκέψη καθώς και από τις σκέψεις 25 έως 29 της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει ότι το τμήμα προσφυγών, μολονότι δεν παραπέμπει ρητώς στο άρθρο 6 τρις, παράγραφος 1, στοιχείο γ', της Συμβάσεως των Παρισίων, εξέτασε το ζήτημα αν το υποβληθέν προς καταχώριση σήμα μπορούσε να δημιουργήσει στο κοινό την εντύπωση δεσμού μεταξύ του εν λόγω σήματος και του Συμβουλίου της Ευρώπης ή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή αν μπορούσε να παραπλανήσει το κοινό σχετικά με την ύπαρξη δεσμού μεταξύ της προσφεύγουσας και του Συμβουλίου της Ευρώπης ή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Πράγματι, το εν λόγω τμήμα κατέληξε στο συμπέρασμα ότι η καταχώριση και η χρήση του επιμάχου σήματος μπορούν να δημιουργήσουν στην αντίληψη του κοινού την εντύπωση ότι υφίσταται δεσμός μεταξύ του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος και του Συμβουλίου της Ευρώπης ή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας.

66 Συναφώς, το τμήμα προσφυγών έκρινε ότι, ενόψει των προϊόντων και υπηρεσιών για τις οποίες η προσφεύγουσα ζήτησε την καταχώριση, το οικείο κοινό αποτελούνταν τόσο από το ευρύ όσο και από το ειδικό κοινό. Πράγματι, είναι δυνατόν, π.χ., μαθήματα να απευθύνονται σε σαφώς προσδιορισμένο ειδικό κοινό ή στο ευρύ κοινό, ανάλογα με τον τρόπο που δίδονται και τα θέματα που έχουν ως αντικείμενό τους.

67 Εξάλλου, το τμήμα προσφυγών διαπίστωσε, αντίθετα προς ό,τι υποστηρίζει η προσφεύγουσα, ότι υφίστανται επικαλύψεις μεταξύ του καταλόγου των προϊόντων και υπηρεσιών της τελευταίας και των δραστηριοτήτων του Συμβουλίου της Ευρώπης και της Ευρωπαϊκής Κοινότητας ή της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Το τμήμα προσφυγών αναφέρεται, ιδίως, στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων,* που είναι διαθέσιμη σε CD-ROM, δηλαδή σε υπόθεμα καταχωρισμένων δεδομένων, έναντι τιμήματος, στα σεμινάρια, εκπαιδευτικά προγράμματα και διαλέξεις που προτείνονται από το Συμβούλιο της Ευρώπης και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα όσον αφορά τους πιο διαφορετικούς τομείς, καθώς και σε μεγάλο αριθμό βάσεων δεδομένων που έχουν τεθεί στη διάθεση του κοινού από τα όργανα αυτά, ιδίως, το EUR-Lex.

68 Πρέπει να σημειωθεί ότι, λαμβανομένης υπόψη της μεγάλης ποικιλίας των υπηρεσιών και προϊόντων που μπορούν να προσφέρουν το Συμβούλιο της Ευρώπης και η Ευρωπαϊκή Ένωση ή η Ευρωπαϊκή Κοινότητα, η φύση των προϊόντων ή υπηρεσιών για τα οποία έχει ζητηθεί η καταχώριση δεν αποκλείει τη δυνατότητα για το οικείο κοινό να πιστεύσει ότι υφίσταται δεσμός μεταξύ της προσφεύγουσας και των οργάνων αυτών. Κατά συνέπεια, ορθώς το τμήμα προσφυγών κατέληξε ότι η καταχώριση του υποβληθέντος σήματος μπορούσε να δημιουργήσει στο κοινό την εντύπωση ότι υφίσταται δεσμός μεταξύ του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος και των εν λόγω οργάνων.

69 Όσον αφορά το λεκτικό στοιχείο «ECA», πρέπει να σημειωθεί ότι η ύπαρξη του ακρωνυμίου «ECA» στο μέσο του σημείου του υποβληθέντος προς καταχώριση σήματος ενισχύει την εντύπωση ότι υφίσταται δεσμός μεταξύ της προσφεύγουσας και της Ευρωπαϊκής Ενώσεως ή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας. Πράγματι, όπως διαπίστωσε το ΓΕΕΑ, η σύντμηση ΕΚ παραπέμπει ευθέως στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (European Community), τουλάχιστον όσον αφορά το αγγλόφωνο τμήμα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως. Το ακρωνύμιο αυτό είναι γνωστό, ακόμα και εκτός Ηνωμένου Βασιλείου, ως αντιπροσωπεύον την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Επιπλέον, το ακρωνύμιο «ECA» μπορεί να παραπέμπει στο Ελεγκτικό Συνέδριο (European Court of Auditors). Η προσθήκη του στοιχείου «ECA» στο εσωτερικό του κύκλου αστέρων δεν αίρει την εντύπωση κάποιου δεσμού μεταξύ της προσφεύγουσας και της Ευρωπαϊκής Ενώσεως ή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας· το αντίθετο μάλιστα συμβαίνει. Η εντύπωση αυτή δημιουργείται από τον κύκλο αστέρων, οπότε, διά της προσθήκης ενός λεκτικού στοιχείου αρχίζοντος από ΕC ή CE, το οποίο θα μπορούσε να υποδεικνύει οποιαδήποτε υπηρεσία, όργανο ή πρόγραμμα της Ευρωπαϊκής Ενώσεως ή της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η εντύπωση αυτή παραμένει. Ως εκ τούτου, η επιχειρηματολογία της προσφεύγουσας σχετικά με το λεκτικό στοιχείο «ECA» δεν είναι βάσιμη.

70 Όσον αφορά τις προβαλλόμενες από την προσφεύγουσα προγενέστερες εθνικές καταχωρίσεις, πρέπει να υπομνησθεί ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία, το κοινοτικό σύστημα σημάτων είναι ένα αυτόνομο σύστημα, αποτελούμενο από ένα σύνολο κανόνων και επιδιώκον στόχους που του προσιδιάζουν, η δε εφαρμογή του είναι ανεξάρτητη οποιουδήποτε εθνικού συστήματος [απόφαση του Πρωτοδικείου της 5ης Δεκεμβρίου 2000, T-32/00, Messe München κατά ΓΕΕΑ (electronica), Συλλογή 2000, σ. II-3829, σκέψη 47]. Κατά συνέπεια, η δυνατότητα καταχωρίσεως ενός σημείου ως κοινοτικού σήματος πρέπει να εκτιμάται μόνο βάσει της ασκούσας επιρροή κοινοτικής νομοθεσίας. Ως εκ τούτου, το ΓΕΕΑ και, ενδεχομένως, ο κοινοτικός δικαστής δεν δεσμεύονται από απόφαση εκδοθείσα σε επίπεδο κράτους μέλους, και δη τρίτης χώρας, με την οποία έχει γίνει δεκτή η δυνατότητα καταχωρίσεως αυτού του ίδιου σημείου ως εθνικού σήματος [απόφαση του Πρωτοδικείου της 7ης Φεβρουαρίου 2002, T-88/00, Mag Instrument κατά ΓΕΕΑ (Σχήμα φακών τσέπης), Συλλογή 2000, σ. II-467, σκέψη 41]. Στο εξής, οι πραγματοποιηθείσες στα κράτη μέλη καταχωρίσεις αποτελούν απλώς στοιχεία τα οποία, χωρίς να είναι καθοριστικά, μπορούν απλώς να λαμβάνονται υπόψη όσον αφορά την καταχώριση ενός κοινοτικού σήματος [αποφάσεις του Πρωτοδικείου της 16ης Φεβρουαρίου 2000, T-122/99, Procter & Gamble κατά ΓΕΕΑ (Σχήμα σαπουνιού), Συλλογή 2000, σ. II-265, σκέψη 61· της 31ης Ιανουαρίου 2001, T-24/00, Sunrider κατά ΓΕΕΑ (VITALITE), Συλλογή 2001, σ. II-449, σκέψη 33· της 19ης Σεπτεμβρίου 2001, T-337/99, Henkel κατά ΓΕΕΑ (Στρογγυλή κόκκινη και λευκή ταμπλέτα), Συλλογή 2001, σ. II-2597, σκέψη 58, και της 5ης Μαρτίου 2003, T-194/91, Unilever κατά ΓΕΕΑ (Ωοειδής ταμπλέτα), Συλλογή 2003, σ. II-383, σκέψη 68]. Τα ίδια ισχύουν, κατά μείζονα λόγο, για τις καταχωρίσεις των άλλων, εκτός του επιμάχου εν προκειμένω, σημάτων.

71 Όσον αφορά την πρακτική του ίδιου του ΓΕΕΑ, από τη νομολογία προκύπτει ότι οι δυνάμει του κανονισμού 40/94 σχετικές με την καταχώριση ενός σημείου ως κοινοτικού σήματος αποφάσεις που έλαβαν τα τμήματα προσφυγών εμπίπτουν σε δεσμία αρμοδιότητα και όχι στη διακριτική ευχέρεια. Ως εκ τούτου, η δυνατότητα καταχωρίσεως ενός σημείου ως κοινοτικού σήματος πρέπει να εκτιμάται μόνο βάσει του κανονισμού αυτού, όπως έχει ερμηνευθεί από τον κοινοτικό δικαστή, και όχι βάσει της προγενέστερης πρακτικής των τμημάτων προσφυγών [προπαρατεθείσα στη σκέψη 62 απόφαση STREAMSERVE, σκέψη 66· αποφάσεις της 20ής Νοεμβρίου 2002, T-79/01 και T-86/01, Bosch κατά ΓΕΕΑ (Kit Pro και Kit Super Pro), Συλλογή 2002, σ. II-4881, σκέψη 32, και της 30ής Απριλίου 2003, T-324/01 και T-110/02, Axions και Belce κατά ΓΕΕΑ (Σχηματική παράσταση πούρου σε χρώμα καφέ και σχηματική παράσταση ράβδου χρυσού σε χρώμα χρυσαφί), Συλλογή 2003, σ. II-1897, σκέψη 51].

72 Εν πάση περιπτώσει, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, μολονότι έχει γίνει, βεβαίως, δεκτό ότι πραγματικοί ή νομικοί λόγοι περιλαμβανόμενοι σε προγενέστερη απόφαση είναι δυνατόν να αποτελέσουν επιχειρήματα προς στήριξη λόγου αντλουμένου από την παράβαση διατάξεως του κανονισμού 40/94 (προπαρατεθείσα στη σκέψη 62 απόφαση STREAMSERVE, σκέψη 69, και προπαρατεθείσα στη σκέψη 71 απόφαση Kit Pro και Kit Super Pro, σκέψη 33), επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, εν προκειμένω, η προσφεύγουσα δεν επικαλέστηκε την ύπαρξη, όσον αφορά τις εθνικές αποφάσεις ή τις προγενέστερες αποφάσεις των τμημάτων προσφυγών, τις οποίες και προβάλλει, λόγων που θα μπορούσαν να θέσουν υπό αμφισβήτηση τη δοθείσα ανωτέρω απάντηση όσον αφορά τον λόγο που αντλείται από την παράβαση του άρθρου 7, παράγραφος 1, στοιχείο η', του κανονισμού 40/94 (προπαρατεθείσα στη σκέψη 71 απόφαση Σχηματική παράσταση πούρου σε χρώμα καφέ και σχηματική παράσταση ράβδου χρυσού σε χρώμα χρυσαφί, σκέψη 52).

73 Κατά συνέπεια, τα επιχειρήματα της προσφεύγουσας που αντλούνται απλώς και μόνον από την ύπαρξη καταχωρίσεων πραγματοποιηθεισών στη Γερμανία, στις λοιπές χώρες καθώς και σε κοινοτικό επίπεδο ουδεμία μπορούν να ασκήσουν επιρροή.

74 Ως εκ τούτου, το δεύτερο σκέλος του λόγου δεν είναι βάσιμο.

75 Κατά συνέπεια, η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί στο σύνολό της.

Επί των δικαστικών εξόδων

76 Σύμφωνα με το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρξε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Δεδομένου ότι η προσφεύγουσα ηττήθηκε, πρέπει να καταδικαστεί στα δικαστικά έξοδα του ΓΕΕΑ, σύμφωνα με τα αιτήματα του τελευταίου.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (τέταρτο τμήμα)

αποφασίζει:

1) **Απορρίπτει την προσφυγή.**

2) **Καταδικάζει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.**

Legal Tiili Βηλαράς

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 21 Απριλίου 2004.

Ο Γραμματέας

H. Jung

Ο Πρόεδρος

H. Legal